

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 30 grudnia 2025 r.

PS-II.431.23.2025.12

Pani
Ewa Wiśła
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Słupcy
plac Parysa 9
62-400 Słupca

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*, *ustawą o pomocy społecznej* lub określanej skrótem *ups*, zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Słupcy, z siedzibą pod adresem: plac Parysa 9, 62-400 Słupca, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub *OPS*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 01.01.2024 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontroli dokonano na podstawie analizy dokumentów merytorycznych. Dodatkowych wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała p. Ewa Wiśła – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy. Szczegółowe ustalenia z kontroli, zawarto w protokole kontroli, podpisanym przez Kierownik MOPS w dniu 24 listopada 2025 r.

W toku kontroli ustalono, że podstawę formalno – prawną działalności Ośrodka w okresie objętym kontrolą stanowiły:

- Statut, nadany Uchwałą nr XVIII/113/16 Rady Miasta Słupcy z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Słupcy,
- Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy nadany Zarządzeniem Nr 10/2018 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy,
- Zarządzenie Nr 7/2025 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy z dnia 2 maja 2025 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słupcy.

Ponadto OPS realizował zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie Uchwał Rady Miejskiej, wymienionych enumeratywnie w protokole kontroli.

Miasto Słupca posiada przyjętą Uchwałą Nr XXVII/204/2021 Rady Miasta Słupcy z dnia 4 listopada 2021 roku, Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych miasta Słupcy na lata 2021-2027.

W okresie objętym kontrolą sporządzono również Ocenę Zasobów Pomocy Społecznej. Tym samym zrealizowane zostały zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym wskazane w art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W odniesieniu do zasobów kadrowych i kwalifikacji kadry stwierdzono, że Kierownik MOPS oraz wszyscy pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej posiadają wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe, wymagane na zajmowanych stanowiskach. Dwóch pracowników, którzy otrzymali wyższy stopień awansu zawodowego nie spełnia wymogów kwalifikacyjnych określonych w art. 121 b ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto stwierdzono, że ośrodek spełnia także wymóg zatrudnienia nie mniej niż 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy, określony w art. 110 ust. 12 ups.

W toku kontroli stwierdzono, że mieszkańcy Słupcy korzystali ze wsparcia Ośrodka w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, pracy socjalnej, składek na ubezpieczenie zdrowotne, schronienia, posiłku, usług opiekuńczych, pobytu i usług w domu pomocy społecznej.

Odnosząc się do prawidłowości przyznawania w drodze decyzji świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono, że we wszystkich sprawach decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a ich wydanie poprzedzone było przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego. Wywiady środowiskowe były przeprowadzone najpóźniej w terminie 14 dni roboczych od powzięcia wiadomości o konieczności przeprowadzenia. W jednym przypadku dot. stałych form pomocy aktualizacja wywiadu środowiskowego, przeprowadzona była niezgodnie z terminem wskazanym w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Każda ze skontrolowanych decyzji zawierała podstawę prawną, uzasadnienie oraz pouczenie. W żadnej z poddanych analizie spraw nie stwierdzono niezasadnego przyznania pomocy.

Z uwagi na ustalenia opisane poniżej, jednostkę kontrolowaną oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy nie spełnia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych, **określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.**

2. W toku kontroli ustalono, że jeden z pracowników Ośrodka został upoważniony do prowadzenia postępowań administracyjnych. Ww. upoważnienie wydano na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej – wskazane przepisy stanowią o upoważnieniu do wydawania decyzji administracyjnych, nie zaś do prowadzenia postępowań administracyjnych.

Powyższe nie jest zgodne ze wskazanym wyżej art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej.

3. Dwóch pracowników nie spełnia wymogów na stanowisku starszy pracownik socjalny, **określonych w art. 121 b pkt 2 ppkt 3 ups.**

4. W trzech przypadkach wydano decyzję administracyjną po zgonie strony, o czym organ miał wiedzę – decyzja nie zawierała danych adresata oraz pouczenia, nie została z przyczyn oczywistych doręczona. Co za tym idzie nie zawierała obowiązkowych elementów wskazanych w 107 § 1 pkt 3 i 7 kpa. Ponadto należy wskazać, że osoba zmarła nie może mieć ani zdolności prawnej, ani być podmiotem praw i obowiązków z zakresu prawa administracyjnego. W stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć ani prowadzić postępowania, nie mogą też być do niej kierowane wydane w sprawie rozstrzygnięcia. Zgodnie z Wyrokiem Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 grudnia 2022 r. I SA/Wa 2110/21: „Osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli ma zdolność prawną. Zgodnie z art. 8 Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1071) każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną. Zdolność ta kończy się z chwilą śmierci. Oznacza to, że w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć

postępowania i wydać decyzji. Gdyby zaś doszło do wydania decyzji w stosunku do osoby zmarłej należy przyjąć, że jest ona obarczona wadą nieważności i nie wywołuje skutków prawnych”.

5. W czterech sprawach dot. zasiłku okresowego nie wskazano przesłanki do przyznania ww. pomocy, **co jest niezgodne z art. 38 ust 1 ups.**

6. W jednym przypadku decyzja nie została podpisana przez Kierownika MOPS, **co jest niezgodne z art. 107 kpa.**

7. Nieprawidłowości w poddanych kontroli decyzjach administracyjnych polegające na:

- nieprawidłowym oznaczeniu organu wydającego rozstrzygnięcie (Kierownik MOPS), co jest niezgodne z **art. 107 § 1 pkt 1 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej kpa,**
- powoływaniu w podstawach prawnych przepisów nie znajdujących zastosowania w danej sprawie tj. niedostosowanych do indywidualnej sytuacji strony lub rodzaju przyznanego świadczenia (w 2 przypadkach) lub niepowołaniu przepisów istotnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia (w 46 przypadkach), **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 4 kpa,**
- w 3 przypadkach (w 2 decyzjach dot. przyznania pomocy w formie zas. okresowego i 1 decyzji dot. przyznania pomocy w formie zas. stałego) termin wypłaty świadczenia przypadał na 14 dzień **co jest niezgodne z art. 129 § 2 kpa,**
- zastosowaniu niewłaściwego w danej sytuacji pouczenia, w tym: w 3 przypadkach pouczono stronę o treści art. 109 ustawy o pomocy społecznej, który nie miał zastosowania w sprawie (odmowa przyznania świadczenia),
- braku pouczenia, w 2 przypadkach nie pouczono strony o treści art. 109 ustawy o pomocy społecznej, **co jest niezgodne z art. 107 § 1 pkt 7 kpa.**

8. Nieprawidłowości dot. wywiadów środowiskowych:

- w 1 przypadku dot. stałej formy pomocy (zas. stały) aktualizacja wywiadu środowiskowego została przeprowadzona po terminie, **co jest niezgodne z art. 104 ust 4 ups,**
- w 1 przypadku pomimo zmiany struktury rodziny nie został przeprowadzony wywiad środowiskowy, **co jest niezgodne z art. 107 ust 4 ups.**

9. Nieprawidłowości dot. przyznania świadczeń z pomocy społecznej:

- w 1 przypadku dochód w walucie obcej został wyliczony wg. kursu na dzień przed wydaniem decyzji, **co jest niezgodne z art. 8 ust 13 ups.**

Ponadto stwierdzono następujące uchybienia:

1. W 6 przypadkach stwierdzono brak rozpisanego okresu świadczonych usług co było niezgodne z wydaną decyzją. W każdym przypadku, w poszczególne dni, stwierdzono brak potwierdzenia świadczenia usług, co stanowi brak możliwości stwierdzenia z jakiego powodu usługi nie były świadczone. Na karcie usług, każdego dnia brak było podpisu klienta, który potwierdziłby że usługa odbyła się - podpis był złożony za cały tydzień na zasadzie „klamry”. Nie wszystkie rubryki w karcie usług były wypełniane.

2. W strategii rozwiązywania problemów społecznych:

- w sposób ogólny wskazano realizatorów, partnerów i źródła finansowania - w części diagnostycznej Strategii dot. „lokalnego trzeciego sektora”,
- w sposób ogólny wskazano podmioty odpowiedzialne za realizację zadań oraz partnerów bez wyszczególnienia źródła finansowania,
- w sposób ogólny określono ramy czasowe dla całego okresu obowiązywania dokumentu (lata 2021-2027),
- w raporcie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Słupca w zakresie realizacji świadczeń przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy (data sporządzenia dokumentu 17.01.2025 r.), który został przygotowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupcy ograniczono się do przedstawienia tendencji dotyczących

wybranych problemów społecznych w szczególności z punktu widzenia MOPS, co jest niezgodne z zapisami strategii. W dokumencie nie wyznaczono obszarów, które będą wymagały intensyfikacji działań w latach kolejnych.

Powyższe nie jest w pełni zgodne z art. 16 b ustawy o pomocy społecznej.

3. Uchybienia w decyzjach administracyjnych, szczegółowo opisane w protokole kontroli, polegające na:

- nieprecyzyjnym (bez wskazywania konkretnego ustępu, punktu czy paragrafu odnoszącego się do indywidualnej sytuacji) powoływaniu przepisów w podstawach prawnych decyzji,
- braku doprecyzowania podjętych ustaleń w sentencji decyzji:
 - we wszystkich decyzjach dot. przyznania usług opiekuńczych wpisano średnią miesięczną kwotę do zapłaty co mogło wprowadzić klienta w błąd, gdyż kwota ta nie zawsze była taka sama w danym miesiącu, była zależna od faktycznej ilości godzin świadczonych usług,
 - w 2 przypadkach dot. przyznania pomocy w formie chronienia brak było informacji o ponoszonej odpłatności.

4. W części kwestionariuszy rodzinnych wywiadów środowiskowych stwierdzono uchybienia polegające na: błędnym wypełnianiu rubryk (brak informacji o ponoszeniu odpłatności za pobyt w schronisku i za usługi opiekuńcze, w 1 przypadku brak informacji w jakim wymiarze zostanie przyznane świadczenie w formie usług opiekuńczych) nieuzupełnieniu niektórych z nich, rozbieżności we wpisywaniu daty tj. omyłkowym jej wpisaniu lub jej braku, braku podpisu przez osobę upoważnioną planu pomocy zaproponowanego przez pracownika socjalnego, w związku z tym nie wiadomo czy kierownik podtrzymał decyzje czy nie oraz braku jednoznacznego zatwierdzenia przez Kierownika planu pomocy.

5. W pięciu przypadkach stwierdzono uchybienia w zakresie dokumentacji gromadzonej w toku postępowania, opisane szczegółowo w protokole kontroli, polegające m.in. na: braku oświadczeń o stanie majątkowym oraz braku daty i wpisanej miejscowości w podaniu o pomoc w 1 przypadku dot. przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych.

6. Uchybienia w zakresie dokumentowania prowadzonej pracy socjalnej szczegółowo opisane w protokole kontroli.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zalecam:

1. Spowodować dostosowanie liczby zatrudnionych w ośrodku pracowników socjalnych do ustawowo określonego wskaźnika, dotyczącego zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, co będzie zgodne z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

2. Spowodować by pracownik, który został upoważniony do prowadzenia postępowań administracyjnych posiadał stosowne upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych, co będzie zgodne z art. 110 ust. 7 i 8 ups.

3. Spowodować by pracownicy spełniali wymogi na zajmowanym stanowisku pracy, co będzie zgodne z art. 121 b ups.

4. Zaprzestać wydawania decyzji w sytuacji, gdy organ ma wiedzę, że strona postępowania zmarła. Wystarczającym jest wówczas sporządzenie notatki służbowej do akt.

5. Każdorazowo wskazywać przesłanki do przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego, co będzie zgodne z art. 38 ust 1 ups.

6. Każdą decyzję administracyjną opatrywać podpisem osoby upoważnionej, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt 8

7. Dochować należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych, tj.

- zapewnić aby wszystkie wydawane decyzje administracyjne zawierały prawidłowe oznaczenie organu administracji publicznej, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 1 kpa.,
- powoływać w podstawach prawnych przepisy adekwatne do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia, na których organ oparł się wydając decyzję, z podaniem konkretnych jednostek redakcyjnych,
- dostosować termin wypłaty świadczenia zgodnie z art. 129 § 2 kpa,
- stosować pouczenie dostosowane do rodzaju decyzji, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

8. Dokonywać aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych u osób korzystających ze stałych form pomocy z zachowaniem terminów określonych w art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

9. W przypadku uzyskania dochodu w walucie obcej wyliczać dochód wg. kursu na dzień wydania decyzji, co będzie zgodne z art. 8 ust 13 ups.

Ponadto rekomenduję:

1. Zapewnić prawidłową realizację i dokumentowanie usług opiekuńczych, w szczególności poprzez: zachowanie spójności dat w całej dokumentacji, każdorazowe potwierdzanie wykonania usługi podpisem klienta lub osoby upoważnionej na kartach usług.
2. Uszczegółowienie i doprecyzowanie zapisów strategii rozwiązywania problemów społecznych, tak aby wyeliminować nieprecyzyjne zapisy wskazane w pkt. 2 stwierdzonych uchybień.
3. Dochowanie należytej staranności przy konstruowaniu decyzji administracyjnych, w tym:

- a) powoływanie w podstawach prawnych przepisów adekwatnych do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia, na których organ oparł się wydając decyzję, co będzie zgodne z art. 107 § 1 pkt. 4 kpa,
- b) w decyzjach dot. przyznania usług opiekuńczych doprecyzowanie ustaleń w sentencji decyzji.

4. Dochowanie należytej staranności przy sporządzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych, w tym: rzetelne i dokładne wypełnianie druków rodzinnych wywiadów środowiskowych tak, aby zawierały wszelkie informacje służące ustaleniu sytuacji klienta, uzupełnianie ich o daty oraz podpisy w wymaganych miejscach, każdorazowe sporządzanie planu pomocy i akceptowanie go przez osobę upoważnioną, co będzie zgodne z art. 107 ustawy o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

5. Dochowanie należytej staranności w zakresie kompletowania dokumentacji w toku postępowania:

- a) czuwanie nad kompletnością dokumentacji, poprawnością wypełniania druków przez klientów.

6. Prowadzenie dokumentacji z pracy socjalnej w taki sposób aby każda rozmowa, wejście w środowisko lub podjęte ustalenia dokumentowane były w formie notatek służbowych oraz aby zawierały także informacje o efektach podejmowanych przez pracowników działań oraz bieżącej sytuacji osób objętych wsparciem.

Informacje końcowe

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej przysługuje Pani prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Wojewody Wielkopolskiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych. Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:

Burmistrz Miasta Słupca

ul. Kazimierza Pułaskiego 21

62-400 Słupca